

A

NAGY-KÁROLYI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1888. augusztus 21-én

NAGY-KÁROLYBAN

TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

MÁTÉ-SZALKA,
NYOMATOTT WEISZ ZSIGMONDNÁL
1889.

A nagy-károlyi ev. ref. egyházmegye
1888. augusztus 21-én Nagy-Károlyban
tartott közgyűlésének

j e g y z ő k ö n y v e .

—||—
Segesvári József esperes és Gróf Dégenfeld
József helyettesített e.-m. gondnok elnöklete alatt je-
len voltak:

Ujlaki Gábor,	Debreczeni István
Lövey Pál,	világi
Vityi Bertalan egyházi	
tanácsbírák.	

Lelkészek közül Asztalos György n. károlyi, Bajza István genesi, Csighy Ferencz k. daróczi, Nagy-Károly dengelegi, Uray József csomaközi, Nagy Gáspár körtvélyesi, Berey József n. ecsedi, Veress Imre irinyi, Kis Lajos kaplonyi, rendes lelkészek.

Egyházak képviselői: Barta György berei, Ramocsa György és Kovács György kr-sz-miklósi, Debreczeni Károly lelkész Szaniszlóról, Buzás Lajos lelkész Ér-endrédről, Szentmiklósi Károly és Katona József ny. megyesi egyház részéről.

Tanítói kar részéről: Dávid Sándor képviselő.

Ezekon kívül számos hallgatók.

Jegyző Ujlaki Gábor egyházi, Ilosvay Aladár világi jegyző.

Esperes ur Istenhez emelt buzgó imádság után a jelenvoltakat szívélyesen üdvözölvén, a gyűlést megnyitotttnak nyilvánítja.

1. Esperes ur jelenti, hogy egyházmegyei gondnok ur mai napon Aranyos-Marótról érkezett levelében tudatja, hogy e hó 17-én ott történt felhőszakadás által okozott árviz miatt, mely az ő szállását is elborítá, legforróbb igyekezete mellett is jelen gyűlésünkön részt nem vehet.

Sajnos tudomásul vétetik s miután, Esperes ur Gróf Dégenfeld József urat, mint jelen voltak között idősb tanács-bíró, a társ-elnöki szék elfoglalására felkéri ;

Gróf Dégenfeld József ur a társ-elnöki széket elfoglalja.

2. Esperes ur jelenti hogy Kubinyi Károly papi tanácsbíró halaszthatatlan teendői, Szabó Gusztáv szamoszegi lelkész betegsége miatt jelen gyűlésünkön részt nem vehetnek.

Sajnos tudomásul vétetik.

3. Képviselők megbízó levelei rendben találtatván :

Levéltárba tétetni rendeltettek.

4. Esperes ur bejelenti a kitűnő képzettségű ifju nyírmegyesi helyettes lelkész Dobi Móricz halálát.

Mély sajnálattal veszi tudomásul egyházmegyei közgyűlésünk a kitűnő képzettségű s szép reményekre jogosított ifju helyettes lelkész halálát.

5. Esperes ur előadja, hogy egyházmegyénk folyó év ápr. 15-én tartott gyűlésének 22-ik számában elhatározta, hogy a Protestáns irodalmi társaságba mint alapító tag száz forinttal belép s ennek bejelentésével ő meg is bízott. Amennyiben pedig ama határozat hozatala után csak hamar kitört amaz ismeretes viszály ezen társulat megalakulásánál: ennek bejelentését ő szándékosan azért halasztá el, nehogy az egyházmegye egy ily kétes helyzetben levő társulattal szemben anyagi kötelezettséget vállaljon magára. Most tehát azon kérdést intézi az egyh. megyei közgyűléshez: vajjon ezek után akarja-e közgyűlésünk, hogy bejelentse egyházmegyénk belepését a prot. irodalmi társulatba, vagy pedig egyideig várákózó állást szándékozik elfoglalni?

Egyházmegyénk újabb okot nem találván arra, hogy a Protestáns irodalmi társulatba való belépését megváltoztatná s mult gyűlése 22-ik számú végzésével ellenkezőleg határozon: Esperes ur felkérítik, hogy a nevezett jkönyvi számban hozott határozatnak eleget téve: egyházmegyénknek mint alapító tagnak a Prot. irodalmi társulatba való belépését illető helyen jelentse be.

6. Folyó évi tavaszi e. ker. közgyűlés 34 sz. a. az egyházmegyék felhivatnak, hogy a mult évi konventi gyűlés jkönyvének 83-ik számában közé tett országos lelkészi gyám és nyugdíj intézet alapszabályainak javaslatára nézve a legközelebbi egyház-kerületi gyűlésig terjesszék be véleményüket.

Miután ugy ezen mi egyházmegyénk, mint más egyházmegyék özv. árva gyámintézetei az ujabban időben örvendetes virágzásnak indultak s hova-tovább azon biztató reményre jogosítanak, hogy lelkészeink özvegyeinek s árváinak tisztességes gyámolitást adandanak, mivel az egyházmegyéknek az egyetemes gyámintézetbe való belépésük a tervezett orgyámintézeti szabályok 3 §. b, c, d, pontja és 15 §. értelmében az egyházmegyei gyámintézeteknek egy jövedelem forrását zárja el, az egyes lelkészeket pedig ujabban fizetéssel terheli ugyanmilyira, hogy szegényebb sorsu lelkészeinkre nézve az egyházmegyei gyámintézetbe való belépés elviselhetetlen teherre lenne s végre mivel az országos gyámintézet még közel-jövőben gyámintézetünk segélyével felérő segélyt nem biztosíthat; egyházmegyénk az országos gyámintézetnek felállítását szükségesnek látja.

7. Esperes beterjeszti azon rovatos íveket, melyeket a mult évi novemberi konvent jegyzőkönyvnek 89-ik sz. végzése alapján a főtiszt egyházkerület folyó évi május havi közgyűlése 125 j. k. számú határozatából kifolyólag főtiszt. püspök ur hozzá az ott jelzett célokból megküldött; megjegyezvén, hogy miután ez ívek az egyes egyházak által betöltve, többnyire a kitűzött határidőnél jóval későbbben küldettek be, azokat, mint akarta, egy küldöttségnek előzetesen ki nem adhatta s csakis annyit tehetett e részben, hogy a nyomorral küzdő és segélyezésre szorult kebelbeli egyházak névsorát összeállította, megjelölvén a fentebb idézett konventi végzés értelmében azt is, hogy ezek közül mely egyházak lennének egymással társíthatók.

Az állandó segélyezés vagy esetleg társítás által fentartandó kebelbeli egyházak a következők:

1. *Parasznya*, csekély népesség s vagyontalan egyházzagokkal birván, magában sokaig fen nem áthat; társítható alkalmilag Nagy-Dobossal. — addig 215 frttal kölcsönképen segélyezendő.

2. *Pápos*, csekély népesség s legtöbbnyire vagyontalan egyházzagokkal birván, belhivatalnokai szükséggel küzdenek, tanítót

sokszor keresve sem kap; társítható lenne a hozzá közelfekvő Jár-mival, addig 300 frt segélyben volna részesítendő kölcsönképen, építkezésre.

3. *Irinny*, lakossága vagyontalan, belhivatalnokainak fizetése csekély; adandó alkalommal társítható lenne Dengeleggel, addig a kért 916 frttal segélyezendő volna kölcsönképen építkezési czé-lokra.

4. *Dengeleg*, nyomoruságos anyagi helyzettel bir, mint Iriny, melylyel társítandó volna; addig 500 frt segélyt igényel kölcsönké-pen építkezésre.

5. *Haplony*, vagyontalan lakosság, semmi biztos jövedelmi forrása az egyháznak, a lelkésztanítónak 300 frt fizetése, idegen felekezet s nemzetiség közé ékelve; segélyezéssel önállóan fentar-tandó, most 500 frttal segélyezendő kölcsönképen építkezésre.

6. *Mérk*, kevés lélekszám, vagyontalan egyháztagok, kik azonban egyházuk fenmaradásáért erőfeszítéssel küzdenek. Helyzeti viszonyai miatt nem társítható más egyházzal, csak segélyezés ál-tal tartható fen biztosan a nála számban és erőben sokkal nagyobb idegen felekezet s nemzetiség közt. Segélyezendő 600 frttal köl-csönképen, építkezésre.

7. *Hraszna-Szent-Miklós*, szigorú anyagi helyzet mellett eddig is csak erőfeszítéssel tarthatta fen magát, territorialis viszo-nyainál fogva más egyházzal nem társítható, állandóan segélyezen-dő. A kért 400 frttal segélyezendő volna kölcsönképen.

8. *Domahida*, parányi népesség s csekély jövedelem mellett magát segély nélkül fen nem tarthatja; alkalmilag társítható lenne a közeli Kis-Majténynyal. Most 500 frttal segélyezendő lenne köl-csönképen, építkezésre.

9. *Kis-Majtény*, bár az egyháztagok száma tetemesebb, kik némi földbirtokkal is birnak: mostani helyzetében, midőn a kitelepüléssel küzd, segélyre van szorulva, adandó alkalommal a-zonban Domahidával együtt segély nélkül fenállhatna, jelenleg az új települési helyen templomot kellettven emelnie, 5000 frttal vol-na segélyezendő kölcsönképen.

10. *Bere*, egyháztagjainak alászállott vagyoni helyzete miatt segélyezésre van szorulva, adandó alkalommal könnyen társítható lenne a vele tulajdonkép egybeépült községgel, Csomaközzel. Most 500 frttal lenne segélyezendő kölcsönképen, építkezésre.

11. *Csomaköz*, bár belhivatalnokai tisztességes fizetéssel vannak

ellátva, melynek alapja nagyobbára ingatlan földbirtok s kegy-uri alapítvány, néptelen és szegény levén, csak segélyezés által tartható fen addig, míg Berével társíthatatik. Ezuttal templomának rendbehozatására az előző lapon olvasható költségvetés szerint 400 frt volna szükséges kölcsönképen.

12. *Szanizló*, mint idegen felekezetek és nemzetiségek közé ékelt, korlátolt népességű s anyagi helyzetű egyház segélyezés által önállóan fentartandó s 600 frt segélyben volna részesítendő ezuttal építésre, kölcsönképen.

13. *Ó-Apáti*, gyakori árvíz-csapás által anyagilag nagyon meggyengülván, most és valószínűleg jövőben is segélyre lesz szorulva, hacsak adandó alkalommal a szomszédos Ólcsvával nem társíthatik. 1800 frttal volna segélyezendő ezuttal építkezésre, kölcsönképen.

14. *Király-Daróc*, bár maga az egyház jövedelmező vagyonnal birván segélyezésre nem szorult, de belhivatalnokainak fizetése a minimumtól jóval alább maradván, ezek csak segély által biztosíthatók a szükség ellen, miután helyzeti viszonyainál fogva ezen egyház más egyházzal nem társítható. Ezek folytán a belhivatalnoki fizetések a minimumra évenként lennének a megfelelő tőke kamataival kiegészítendőek.

15. *Ó-Pályi*, kevés számú egyháztagnak korlátolt anyagi helyzettel s az egyház 6 hold jövedelem forrásával nem biztosíthatja sem az egyház jövőjét, sem a belhivatalnokok tisztességes megélhetését. Miután a magában is elég népes Máté-Szalkán kívül helyrajzi viszonyainál fogva más egyházhoz nem társítható: segélyezés által lesz fentartandó, még pedig a belhivatalnokok fizetésének a minimumra való kiegészítésével jelenleg 150 frttal volna segélyezendő kölcsönképen, építkezésre.

Esperes véleményes jelentése a nyomorral küzdő kebelbeli egyházakról helyeslő tudomásul vétetik és elfogadtatik; mennyiben pedig a rovatos ívek 9. pontja alatt ezen egyházakat illetőleg, azok végleges rendezésére biztos megmentésére nézve egyházmegyénknek a maga indokolt javaslatát be kell terjeszteni: közgyűlésünk ennek az elfogadott esperesi vélemény alapján leendő végrehajtásával s a nevezett pont alá bevezetésével jelen közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésre esperesileg egybehivandó küldöttséget bizza meg.

A mi végre az ily egyházak rendbehozására följánlott

tőkéket illeti: miután a kebelbeli egyházaknak ily tőkéik nincsenek, egyházmegyénk nem tehet egyebet, mint hogy gyámintézeti tőkéjének kész-pénzben kamatozó részét, 3000 háromezer forintot e célra 6 % kamatozás feltétele mellett felajánlja.

8. Esperes betérjeszti a magy. ref. segélyegylethez intézett következő kérvényeket:

1. *Ólcsva-apáti-i* egyház az idei árviz által okozott nagy romlását;

2. *Ólcsvai* egyház ugyanazt;

3. *Vitkai* egyház ugyanazt;

4. *Domahidai* egyház ugyancsak az árviz által ez évben vallott tetemes kár mellett még általánosan ismert szegénységét;

5. *Berei* egyház az egyháztagoknak nagymérvű apadását s vagyoni elszegényedését;

6. *Izinyi* egyház szegénysége mellett egy új iskola építésének elodázhatlan szükségét;

7. *Kis-Majtényi* egyház a kitelepülés következtében az új települési helyen szükségessé vált templom építést;

8. *Csomaközi* egyház temploma kijavításának szükségét;

9. *Papcsi* egyház általánosan ismert kicsinysége és szegénysége mellett az eddigi építkezések után fenmaradt adósságát;

10. *Szaniszlói* egyház, mint tulnyomó idegen nemzetiség, es felekezet közé ékelt kis egyház, csekély jövedelem forrása mellett egy új iskola építésének már halaszthatatlan szükségét;

11. *Kaplonyi* egyház ismert parányiséga és szegénysége mellett, új lelkész-tanítói lakának épen folyamatban levő építését;

12. *Ó-Pályi* sok adóssága mellett épületei javításának szükségét;

13. *Parasznya* 105 lélekszám mellett torony építésből fenmaradt adósságát;

14. *Mérki* egyház, tagjainak szegénysége miatt tarthatatlan s bezárással fenyegetett iskolája újból építésének szükségét hozván fel indokul;

15. *Hraszna-Szent-miklós* kicsinységére s eddigi erőfeszítéseire hivatkozván.

A beadott kérvények kivétel nélkül ajánlólag határozatnak felterjesztetni.

9. Rendkívüli államsegélyért folyamodnak a főt. egyház-

kerülethez :

I. Egyházak közül :

1. *Ó-Apáti*, az idei árviz által egyházi épületeiben s egyszersmind jövedelmében szenvedett rendkívüli nagy károsodását ;
2. *Olcsva*, ugyancsak az idei árviz által egyházi épületeinek megrongáltatását sőt iskolájának teljes összeomlását ;
3. *Vitka*, árviz által okozott nagy kárait ;
4. *Papcs*, csekély lélekszám mellett anyagi nagy szegénységét s más felekezetek közé ékelt helyzetét, tetemes adósságát hozván fel indokul ;
5. *Kraszna-Szent-miklós*, ismert szegénysége, más felekezetek s nemzetiségek közé ékelt helyzete mellett ez évben az árviz által feles munkálkodás után reménylett jövedelmének teljes megsemmisítését hozván fel indokul.

II. Lelkészek közül :

1. *Kősa Dániel* ó-apáti-i lelkész, az idei árviz által buza- vetésben és kaszálójában, tavaszi vetésében pedig a késői munkáltathatás és a tartós aszály miatt szenvedett rendkívüli nagy kárait ;
2. *Lövey Pál* olcsvai szomszédos lelkész ugyanazon csapásokat ;
3. *Szikszay József* domahidai lelkész szinte az árviz által őszi és tavaszi veteményeiben, a téli nagy fagy által pedig gyümölcsfaiban szenvedett nagy kárait ;
4. *Csighy Ferencz* király-daróczi lelkész a kraszna folyó ez évi nagy áradása által őszi és tavaszi veteményeiben okozott rendkívüli károsodását ;
5. *Mészár Mihály* mérki lelkész 71. éves agg korát, folytonos gyógykezelést szükségelő betegségét, két, apa s anya nélküli unokájának taníttatását s egyiknek nem rég bekövetkezett halálát megelőző hosszas gyógyíttatása s majd a temetési költségekből származott sok adósságát ;
6. *Darcsi Bertalan* paraszniai lelkész egyházának ismert szegénysége, fizetésének kicsinysége mellett gabona vetésének a mult téli nagy hideg és hó miatt több mint felerészben történt kifagyását hozván fel indokul.

III. Tanítók közül :

1. *Pécsik Endre* olcsvai tanító az idei rendkívüli árviz által őszi és tavaszi veteményeiben vallott nagy kárait.

2. *Takács Ferencz*, irinyi tanító elaggott kora mellett nagy szegénységét, egy fiának a főiskolában taníttatását és saját betegeskedését ;

3. *Turóczy József*, k. majtényi tanító az idei árviz által okozott kárait ;

4. *Óbis Ferencz* domahidai tanító nagy családja mellett fizetésének kicsinységét, árviz által okozott kárait s 3 fiu gyermekének taníttatását ;

5. *Füzesi Pál* parasznyai tanító fizetésének alig számbavehető csekélységét, kevés gabnavetésének az idei nagy fagy által megsemmisülését ;

6. *Horváth Lajos* ó-pályi-i tanító fizetésének csekélységét, kevés búzatermésének a tavaszi hó-viz által kiáztattatását, gabonavetésének pedig jég-eső által elveretését ;

7. *Szikszay Albert* bórvelyi leány tanító fizetésének csekélységét, több tagból álló családja 3 tagjának súlyos betegségét s azoknak költséges gyógyíttatását ;

8. *Turóczy Gyula* mérki tanító jövedelmének csekélységét s hat év óta ágyban fekvő, elaggott édes anyjának folytonos, önmagának pedig 4 hónap óta tartó gyógyíttatását, melyből jelenleg 73 frt 32 kr. adóssága van, hozván indokul.

9. *Taroczy Gyula* dengelegi tanító különben is csekély fizetésének nagymérvű leapadására hivatkozván.

A beadott kérvények kivétel nélkül pártolólág határozatnak a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetni.

10. Olvastatik esperes jelentése a Szilágyi-féle hagyaték ügyében, melyszerint az egyházmegye követelése 1792 frt 42 kr-ig nyertek eddigelé kielégítést ; amennyiben pedig az egyházmegye javára 2000 frt és kamatai voltak a birtokra betáblázva, még fedezetlen maradt 207 frt 58 kr. tőke s az összes követelés után a kifizetésig járó kamatok, mely fizetetlen követelés csakis az egyházmegye képviselete által letétbe helyezett s a kincstar által örökösödési százalék czimén követelt 466 frt 52 kr-nak az egyházmegye, mint jogos követelő részére leendő kiadása után nyerhetne kielégítést ; ennél fogva kéri esperes ur, hogy azon esetben, ha a nagytekintetű pénzügy igazgatóság visszautasítaná igényével, adassék részére felhatalmazás a legfőbb pénzügyi bíróság útján érvényesíteni az egyházmegye követelését.

Jelentés helyeslőleg vétetik tudomásul s a további szük-

séggé válandó intézkedések megtételére esperes ur felhatalmaztatik.

11. Folyó év ápril 5-én tartott e. m. közgyűlés jkönyvének 9. sz. a. a közigazgatási pénztári számadásoknak megvizsgálására kinevezett küldöttség beterjeszti jegyzőkönyvét a mint következik:

J e g y z ő k ö n y v .

Felvétetett Máté-Szalkán 1888-ik év aug. 15-én, alantirt egyházmegyei közpénztár rendezésére 1888. ápril 5-én, N. Károlyban tartott e. m. közgyűlés jegyzőkönyve 9-ik számában kinevezett küldöttség által.

1. szám.

Hogy a közpénztári számadás lehetőleg rendbe hozassék s a számadási főkönyvben kellő egymásutánban legyen áttekinthető: mindenek előtt a régibb e. m. pénztárnok Nt. Dienes Balázs ur idejéből fenn maradt pénztári maradvány számoltatott el a számadási főkönyvben, és pedig azon eredménnyel, hogy az általa utólag teljesített kiadások után kezénél maradt 352 frt 95 krból 27 frt 95 kr. végleges pénztári maradvány az új pénztárnok Nt. Papp Arthur ur kezeihez átszámoltatott, valamint azon 15 frt is melyet volt pénztárnok kezéhez 1871 febr. 3-án, tehát az ő számadásának hivatalos lezárása után néhai Szabó József fábiánházi vólt lelkész az ő kezéhez ellennyugta mellett lefizetett, mely összeggel együtt e szerint összesen 42 frt 92 kr. adott át.

2. szám.

Majd az 1871-év ápril hava 15-től, 1885, ápril 21-ig ez e. megyei közpénztárt illető bevételek, melyek néhai esperes Szilágyi Lajos kezéhez folytak be, az általa ezen 15-év lefolyása alatt tett összes kiadások után az e. m. 1885 évi ápril 15. és 16. napján tartott közgyűlés jkönyvnek 39 sz. a. olvasható végleszámolás szerint 815 frt 98 kr pénztári maradványt mutatnak, miután a közigazgatási pénztár javára abban kitett 1071 frt 08 krból az egyh. kerületi pénztár által tűzkár biztosítási nyeremény czimen 255. frt 10 kr. már vissza számoltatott. A 811 frt 98 kr. a hagyatékából lesz ezen-pénztárnak megtérítendő.

3. szám.

Továbbá felvétetett jelenlegi Esperes Segesvári József számadása az 1885 évi május 6. tól 1886 évi jul. 20. ig közigazgatási célokra kezeihez befolyt pénzekről, mely szerint összes bevétele

volt 770 frt 66 kr. kiadása pedig 730 frt 28 kr. így pénztári maradvány 40 frt 38 kr. mely maradvány összeget, mint a néhai Szilágyi Lajos féle hagyaték intézése körül szükségessé vált kiadásokra magánál visszatartottat, ezen hagyaték végleszámlolásánál fog elszámoltatni.

4. szám.

Fentebbi számadásokból kifolyólag átvizsgáltatott az esperesi hivatalhoz az egyes egyházaktól beérkezett adatok alapján összeállított számadás az e. megyei közpénztár által egyházi adó könyvecskék nyomtatására előlegezett 200 frtról, mely számadással a Nt. Asztalos György ur által folyó hó 7-én beterjesztett kimutatás a bevételeket illetőleg nem ellenkezően: azok kifogás nélkül elfogadtattak. Ezen kimutatás szerint nyomtatott összesen 7000 példány adókönyvecske . . . . .

7000

Ebből elkelt . . . . .

5078

Fennmaradt . . . . .

1922

Az elkelt 5078 példányért per 4 kr. bekellett volna jönni

203 frt 12 krnak. úgy de K. Darócz adós maradt 6 frt

N. Ecsed . . . . . „ „ 28 frt

Mérk . . . . . „ „ 6 frt

Szamosszeg . . . . . „ „ 14 frt

Szaniszló . . . . . „ „ 4 frt

Összesen: 58 frt

Ezen összeget levonva a 203 frt 12 krból,

marad a tiszta bevétel . . . 145 frt 12 kr.

Ezen összeghez az e. megyei közpénztár

előlegezett . . . . . 200 frt — kr.

hozzá adva összes bevétele Asztalos

György ur megbizattnak . . 345 frt 12 kr.

Ezen összegből tett kiadásai:

1. Gönyei József nyomdásznak az adó könyvecskék 7000 példány nyomtatási árában per 3 $\frac{1}{2}$ kr.

és ládával . . . . . 246 frt 50 kr.

2. Segesvári József esperes ur nyugtájára 40 frt — kr.

3. Seper Kajetán 1885 nov. 4-én kelt nyugtájára . . . . . 20 frt — kr.

4. Seper Kajetán 1886 aug. 3-án kelt nyugtájára . . . . . 30 frt — kr.

Összesen: 336 frt 50 kr.

Ha már a bevételi összegből, mely . . . 345 frt 12 kr.

Levonjuk a kiadási összeget, mely . . . 336 frt 50 kr.

Lesz a maradvány . . . . . 8 frt 62 kr.

Mely számadó Nt. Asztalos György ur által vissza fizetendő.

Megjegyeztetik itt miszerint ifj. Róth károly nyomdász két számlájára kiadásba tett 45 frt 10 krt. a küldöttség azért nem fogadhatta el, mert ezen összegnek kifizetését, jelen Esperes bár eredetileg Nt. Asztalos György urhoz utalta, de az általa ki nem fizettetvén, a bemutatott számla, s Róth Károlynak saját kezű levelei, valamint a postai feladó vevény mely 45 frt 10 krról szól, világosan meggyőzték a küldöttséget arról, hogy ez összeget jelenlegi Esperes fizette ki. Fentebbiek folytán:

követelése van az egyházmegyei közpénztárnak:

1. Néhai Szilágyi Lajos hagyatéka ellen 815 frt 98 kr.

2. Segesvári József Esperes ur ellen . 40 frt 38 kr.

3. Asztalos György ur ellenében . . 8 frt 62 kr.

és 1922 példány adókönyv természetben.

Végül felvétellett jelenlegi pénztárnok 1887. évi febr. 21-től 1888. febr. 24-ikig vezetett első évi számadása, melynek átvizsgálása után kitűnt, miszerint az e. m. közpénztárnok ezen évben 988 frt 29 kr. vett be, kiadása 847 frt 30 kr. s így pénztári maradvány jelenben 140 frt 99 kr. 1888. jan. 1-sőig terjedő kamatokat is beleértve.

Mely számadás ugy bevételi mint kiadási tételeiben igazolva kifogástalanul elfogadandónak s számadó pénztárnak ezen évet illetőleg a további számadás terhe alól felmentendőnek véleményeztetik, elismerés kifejezése mellett.

Mennyiben pedig ez első évi számadásba, számadó pénztárnok a maga javára semmi tisztelet díjat benem vezetett, s mennyiben az e. megye ide vonatkozólag először ugyan néhai Szilágyi Lajos közigazg. pénztárnoksága idejében 30 forintot, később pedig Dienes Balázs ur 1867. évben lett elválasztása idejében 5 frt irodai átalányt állapított meg: annál fogva tisztelettel véleményezzük -miszerint a Nt. egyh. megyei közgyűlés e részben egy újabb és a pénztárnoki teendőknél s felelőségnek meg felelő méltányos díjazásról intézkedni méltóztassék.

Végül tisztelettel véleményezzük azt is, hogy a pénztárnok ki ezen első évben, bár 1886. június hó 20-án választatott pénztárnokká, de az 1887. febr. 21-ikig, mint az egyház látogatás bezárá-

ig semmi pénz kezéhez nem érkezvén, számadása ezen idő ponttól 1888. febr. 24-ikig és így egy teljes év lefolyásáig vezette és zárta le: jövőre utasítsassék, miszerint számadását minden polgári év végén, az az deczember 31-én zárja le.

Ezen jegyzőkönyv kapcsában, beterjesztjük egy uttal az egyh. megye közpénztárnak adós egyházak és magánosok következő tőke és kamat tartozásaikat.

1. A paraszniai egyház tőketartozása 42 frt, összes kamataival adós.

2. Az ilki egyház 42 frt tőke, nyolcz évi kamat.

3. A k. daróczi egyház 100 frt tőke, és tiz évi kamataival.

4. A k. jánosi-i egyház 80 frt tőke, és 14 évi kamat.

5. Az ö. pályi-i egyház 42 frt tőke, és egy évi kamat.

6. Biró András néhai lelkész kötvénye 8 frt 14 kr. és kamatai

7. Német Albert néhai kismajtényi lelkész 12 frt 81 kr. tőke és kamatai.

8. Szaklányi Imre néhai kismajtényi lelkész 7 frt 75 kr. tőke és ennek kamatai.

9. Komoróczy Imre volt hodászi lakos 40 frt tőke, s kamatai.

Ezen adósságoknak bevehetlenség esetén törlését, ellenesetben pedig behajtását véleményezzük: megjegyezvén hogy ezen tőke tartozásoknak kamat hátralékai a pénztárnok által lesznek teljes hitelességgel kimutatandók.

Kelt mint fent.

Segesvári József,
esperes elnök.

Földváry Sándor,
tanácsbíró.

Lövey Pál.

A küldöttség eljárása helyeslőleg tudomásul vétetik, számadó pénztárnok Papp Arthur a számadás terhe alól méltó elismerés kifejezése mellett felmentetik.

A mennyiben pedig számadó pénztárnok a maga javára számadásába tiszteletdíjat be nem vezetett s a küldöttség a pénztárnoki tiszteletdíj meghatározására felhívja egyházmegyei közgyűlésünket: közigazgatási pénztárnok részére irodai átalányul, a legközelebbi volt irodai átalánynak kétszerese az az évenként tiz forint határoztatik.

Egyszersmind a küldöttség javaslatára a pénztárnok uta-

síttatik, hogy számadását minden polgári év végén az az december 31-én zárja le.

A mi pedig a jkönyvben felsoroit adósságokat illeti ezeknek rendezésével, a bevehetlenségnek kipuhatólásával és törlésével, a jegyzőkönyv hitelesítésére kinevezett küldöttség bizatik meg s egyszersmind a behajtandó összegből a közigazgatási pénztár adósságai letörlesztendő.

Végül megjegyeztetik, miszerint az adókönyvek árának a fentebbi jegyzőkönyvben olvasható elszámolásánál a szamoszegi egyház terhére 14 frt van feltüntetve, mint a melyet Asztalos György urnak a töle ily értékben által vett adókönyvek árában meg nem fizetett, miután azonban nevezett egyház hitelesen igazolta, hogy a nevezett összeget néhai Szilágyi Lajos esperes urnak lefizette: ezen követelés terhe alól feloldatik.

12. A gyámintézeti választmány a tavaszi e. m. közgyűléshez beadott indítványa folytán, a gyámintézeti szabályok módosítása tárgyában javaslatát jelen közgyűlésünkhez következőben terjeszti be:

Az alapszabály 2. §-ának ezen utolsó pontja után: »az első osztálybeli lelkész fizet« behozandó: »ha pedig valamelyik lelkész az évi díjkat tiz évig nem fizette volna, ezen díjkat a segélyezendő utódai évi illetékéből az elhalt lelkész fizetési arányában évenként mind addig levonandók míg a tiz évi fizetés ki nem telik. A mely lelkész pedig 30 éven keresztül fizette az évi díjkat, a további kötelezettség alól felmentetik.«

A II-ik szakasz 6. pontja után behozandó: »ha pedig a lelkészváltozás nem halál eset, hanem a megelőzőtt lelkésznek más egyházba történt megválasztása folytán történik, s a megüresedett egyházba olyan segéd vagy olyan rendes lelkész ki még kegyeleti év részletet nem fizetett választatik meg: az első és második osztályu egyházaknál első évi fizetésének két harmadát, a 3-ik és 4-ik osztályuaknál felét az özvegy árva gyámintézet pénztárába tartozik fizetni.«

Egyházmegyei közgyűlésünk az alapszabályok módosítása tárgyában beadott javaslatát a gyámintézeti választmánynak következő módosítással fogadja el:

Az első szakasz 2. §-a után: »ha pedig valamelyik lelkész az évi díjkat tiz évig nem fizette volna, ezen díjkat a

segélyezendő utódai évi illetékéből, az elhalt lelkész fizetési arányában évenként mind addig levonandók, míg a tíz évi fizetés ki nem telik» egész készséggel fogadja el s teszi kötelezővé egyházmegyei közgyűlésünk. Ellenben azon javaslatot illetőleg hogy a kik 30 évig fizették tagsági díjjukat, vagy azok kik tanács közben felvetett módosítvány szerint 70 éves életkorukat túlhaladták a további fizetés alól felmentessenek, mind kettő annyival inkább elvettetett: mert míg a lelkész él s hivatali jövedelmét, mely ezen díj fizetésnek alapul szolgál élvezi: addig semmi okot nem lát e. m. közgyűlésünk arra, hogy az ilyeneket a díj fizetés alól felmentse.

A mi a II-ik szakasz 6. pontja utáni módosítást illeti: közgyűlésünk sajnosan érzi, hogy a kegyeleti év rész jövedelmének kiadása a hivatalba lépő ifju kezdő lelkésznek nagy anyagi megrövidítésével jár, melynek súlyát sok éven keresztül kell a lelkésznek érezni. Midőn tehát az egyházmegye, a felsőbb egyházi hatóság javahagyásával az özvegyek és árvák javára a kegyeleti évet elrendelék: a kényszerítő szükségnek engedett. Kényszerítőbb ok nélkül a kezdő lelkészek ily nemű nagyobb megadóztatását nem találja elfogadhatónak, sőt gyámintézetünk teljes megerősödésével az özvegyek és árvák kára nélkül a fenn álló kegyeleti év megszüntetését is jövőben kilátásba helyezi.

13. Olvastatott az érkörtvélyesi egyháznak, e. megyei közgyűlésünkhöz intézett azon kérvénye, hogy a még 1872-ik évben egyházmegyei közgyűlés által helyben hagyott zsellér teleknek és háznak eladására — miután előbbi vásárló a vételár megfizetését nem teljesíté — egyházmegyei közgyűlésünk újabb felhatalmazást adjon s a 301 frt vételárt ígérő Pap Antal nevére leendő telekkönyveztetését engedélyezze.

Az ügy megvizsgálására Vityi Bertalan egyházi s Debreczeni István világi tanácsbíró urak kiküldetnek, jelentésük a legközelebbi e. m. gyűlésre bevaratik.

14. Olvastatott az irinyi ev. ref. egyházi előljárásnak közgyűlésünkhöz intézett folyamodása, melyben előadja, hogy temploma javítása, ha csak egyházát nagyobb anyagi károsodásnak s a hiveket veszélynek ki nem tenné: elkerülhetetlen. A mennyiben pedig a templom javítása építkezési pénztárak erejét 221 frt 40 krral mulja felül: ezen összeget kénytelen vólt az egyházi előljárásnak

a hivek között birtok aránylag kivetett megadóztatás útján előállítani, mit is az e tárgyban összehívott egyházi közgyűlés egyhangulag elfogadott. Kéri azért említett egyházi előjáróság, hogy az egyházi közgyűlésnek templom javítási költség fedezésére történt ezen önmegadóztatásának végzését, e. m. közgyűlésünk helyben hagyná s erősitené meg.

Egyházmegyei közgyűlésünk egész készséggel hagyja helyben s erősíti meg az irinyi ev. ref. egyháznak templom-építésre történt áldozatkész önmegadóztatását.

15. Olvastatott Csighy Ferencz k. daróczi lelkész azonkérelme, hogy lelkészi állomása a gyámintézeti tagsági díjra nézve alsóbb osztályba soroztassék.

E tárgyban már e. m. közgyűlésünk határozott a legközelebbi közgyűlés alkalmával: újabb határozat hozatalának szükségét többé indokoltnak nem látja.

16. Egyházmegyénk 1887. ápril 18-ik és 19-ik napjain tartott gyűlése 24. sz. végzése értelmében, a mérki malom eladás ügyében Esperes ur által a mérki ev. ref. egyház tulajdonát képező malom eladás ügyében vizsgálatra kinevezett küldöttség beterjeszti hivatalos jelentését, miszerint úgy az egyház által vásárlott, mint az általa eladott malom helyiség örök eladási szerződése rendben lévén: az eladást, illetőleg vásárlást megerősítendőnek véleményezi.

Minek folytán az összes iratok a Főtiszt: egyházkerületre az eladás végleges megerősítése cséljából felterjesztetni határoztatik.

17. Esperes beterjeszti jelentését a nyír-megyesi lelkészválasztás megerősítése s ezzel kapcsolatban Tömpe Bertalan ottani főbíró törvény-ellenes eljárásai felől. Esperes Tömpe Bertalan törvény-ellenes intézkedéseit az alispánnak már bejelentette; további intézkedés szüksége nem forog fenn.

Tudomásul vétetik.

18. Esperes bejelenti, hogy a szentmiklósi lelkészválasztás megtörtént és tiszt. Kalmár Ferencz segédlelkész lett megválasztva.

Miután a törvényes határidő alatt felebbezés nem jelentetett be, a választás megerősített.

Tudomásul vétetik.

19. Targyaltatik Veres Imre irinyi lelkésznek a mult e. m. közgyűlés 25. jegyzőkönyvi száma alatt tett indítványa, melyben az egyházi választásoknál előfordulni szokott visszaélések lehető

meggátlása s kevesbitése érdekében egy, az egész egházmegyében szétesztandó szózatot indítványoz szerkeszteni.

Indítvány-tevő megbizatik egy, az indítvány szellemében irt s a jövő e. m. közgyűlés elé benyujtandó szózat készítésével.

20. Jelen gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésével esperes ur elnöklete alatt s az általa kitűzendő időben.

Lövey Pál tanácsbíró, Ujlaky Gábor és Ilosvay Aladár mint jegyzők megbizatnak

Hitelesítettett Kántor-Jánosiban 1888. aug. 28.

TÁRGYMUTATÓ.

---

1. Egyházmegyi gondnok megnem jelenhetésének betérjesztése s helyettesítése.
2. Kubinyi Károly tanácsbíró és Szabó Gusztáv lelkész megnem jelenhetnek.
3. Képviselők megbízó levelei levéltárba tételnek.
4. Dobi Móricz halálának bejelentése.
5. Prot. irodalmi társaságba való belépés.
6. Országos lelkészi nyug- és gyámintézet módosított alapszabályai.
7. Nyomorral küzdő egyházak segélyezése kölcsönrel a közalaphól.
8. Ref. segélyegylethez folyamodók.
9. Rendkívüli államsegélyért folyamodók.
10. Esperesi jelentés a Szilágyi-féle hagyaték ügyében.
11. Közigazgatási pénztár rendezése tárgyában küldöttségi jelentés.
12. Gyámintézeti választmány indítványa.
13. Ér-körtvélyesi egyház kérvénye ingatlan eladása tárgyában küldöttség neveztetik.
14. Irinyi egyház újabb kivetése az egyháztagokra helybenhagyatik.
15. Csighy Ferencz lelkész újabb kérvénye egyházának osztályozása tárgyában.
16. Mérki malom eladás.
17. Tömpe Bertalan nyirmegyesi főbíró eljárásának bejelentése.
18. Szentmiklósi lelkészválasztás bejelentése.
19. Veress Imre irinyi lelkész indítványa a lelkészválasztási visszaéléseket illetőleg hozzá visszatételük egy idevonatkozó szöveg szerkesztése végett.
20. Jegyzőkönyv hitelesítésére küldöttség neveztetik.

